

B.A. Semester - 5 (Remedial) (CBCS) Examination**February/March. -2020****SANSKRIT: P13 DHARMSHASHTRA ANE MANUSMRUTI (ADHYAY 7) (CORE - 13)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો. (૧૪)
 Que-1 Explain with translation any two of the following verses. (14)
- (૧) બાલોઽપિ નાવમન્તવ્યો મનુષ્ય ઇતિ ભૂમિપઃ।
 મહતી દેવતા હિ ણ્ણ નરરૂપેણ તિષ્ઠાતિ॥
- (૨) તસ્ય સર્વાણિ ભૂતાનિ સ્થાવરાણિ ચરાણિ ચ।
 ભયાદ્ ભોગાય કલ્પન્તે સ્વધર્માન્ન ચલન્તિ ચ॥
- (૩) અનુરક્તઃ શુચિર્દક્ષઃ સ્મૃતિમાન્દેશકાલવિત્।
 વપુષ્માનવીમીર્વાગ્મી દૂતો રાજઃ પ્રશસ્યતે॥
- (૪) આહવેષુ મિથોઽન્યોન્યં જિધાંસન્તો મહીક્ષિતઃ।
 યુધ્ધમાનાઃ પરં શક્ત્યા સ્વર્ગં યાન્ત્યપરાઙ્મુખાઃ॥
- પ્રશ્ન-૨ ધર્મશાસ્ત્રના ઉદ્ભવ અને વિકાસની ચર્ચા કરો. (૧૪)
 Que-2 Discuss the origin and development of ધર્મશાસ્ત્ર. (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન-૨ સ્મૃતિઓનો રચનાકાળ જણાવી નારદસ્મૃતિનો ટૂંકમાં પરિચય આપો. (૧૪)
 Que-2 Explain the time of સ્મૃતિસાહિત્ય and give short introduction of નારદસ્મૃતિઃ। (14)
- પ્રશ્ન-૩ મનુસ્મૃતિ ઉપર પરિચયાત્મક નોંધ લખી સ્મૃતિસાહિત્યમાં તેનું મહત્વ દર્શાવો. (૧૪)
 Que-3 Write an introductory note on 'મનુસ્મૃતિ' and show the importance of it in સ્મૃતિ – સાહિત્ય. (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન-૩ શ્રુતિ અને સ્મૃતિ વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરી, સ્મૃતિઓનો વેદ અને ધર્મશાસ્ત્ર સાથેનો સંબંધ સવિસ્તાર સમજાવો. (૧૪)
 Que-3 Explain the difference between શ્રુતિઃ and સ્મૃતિઃ and discuss in detail the relation of smritis with વેદ and ધર્મશાસ્ત્રઃ. (14)
- પ્રશ્ન-૪ મનુસ્મૃતિની શૈલી પર નોંધ લખો. (૧૪)
 Que-4 Write a note on style of 'મનુસ્મૃતિ' (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન-૪ મનુસ્મૃતિ અધ્યાય – ૭ના આધારે રાજાના કર્તવ્યો અને વ્યસનો પર ચર્ચા કરો. (૧૪)
 Que-4 Discuss the function and addications of the king according to 7th canto of મનુસ્મૃતિ. (14)
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
 Que-5 Write short notes on any two of the following. (14)
- (1) વ્યૂહરચના।
 (2) દુર્ગાણિ।
 (3) કરપદ્ધતિ (Method of tax)
 (4) અષ્ટાવિધકર્મ પન્ચવર્ગઃ।
